

6/387

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
TELÈFON A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

L'HORA DE LA PAU

—Jo soc sometent perquè el barri em respecti.—Jo per por de que'm pelin.—Jo per compromís.—Jo per fer-me amb gent d'upa.--Jo per fer el valent.
--I .. jo per l'estabilitat social i la tranquil·litat del poble.

--Nosaltres perquè n'era l'amo.

--Nosaltres ja n'érem.

--Jo ja fa temps que n'estic de desarmat!

Els mals metges

Entre els mals de l'Estat espanyol, dos n'hi ha de vermells i tràgics: la guerra del Marroc i el terrorisme peninsular. (Peninsular diem i no solament de Barcelona o de Catalunya). I heu's aquí que aquests dos mals duren anys i es fan més greus cada dia, i no es presenta cap senyal de guariment ni de millora.

Les dues malalties són de mala mena, ben cert. Però ni l'una ni l'altra haurien arribat allí on són avui, si un bon metge, des del principi, hagués imposat tractament oportú. Ha succeït tot al revés. Els Governes espanyols, que per tenir en les seves mans els ressorts del poder, són els qui han de resoldre els problemes plantejats, els han anat allargant i empitjorant i al cap del temps arriben a la conclusió que les terribles malures són indurables.

Pèssims són els metges que a tal resultat pervenen. Però la cosa més trista per als súbdits de l'Estat espanyol és que no hi ha metges millors en l'erm peninsular. Canvien els Governes, i subsisteix la mateixa radical ineptitud, a despit de la varietat d'homens, d'etiquetes i de programes. Generalment, i per tractar-se d'un Estat que rodola costa avall, cada Govern és pitjor que l'anterior i cada crisi de la guerra o del terrorisme és més violenta que les precedents.

La solució dels problemes tràgics no pot dependre, doncs, dels Governes. En el règim hi ha la causa dels mals. Per als catalans, la situació és tan trista com paradoxal, perquè sofrim els efectes no pas d'un règim propi, sinó del règim exòtic que ofega la nostra personalitat, i delma la nostra joventut, i ens deshonra amb la gran taca de sang del terrorisme salvatge. Dins del règim imposat, no hi ha salvació per a Catalunya.

L'error d'En Cambó

El senyor Cambó, ha patit un error formidable amb la seva retirada. Torni o no torni a l'activitat política, sempre més serà

l'home que va desertar en un moment de contrarietat. La disciplina de la «Lliga», on tot lo personal era subordinat a lo col·lectiu, ha estat trencada. L'escola de la

«Lliga» portada amb santa insistència, ha estat abandonada. La reial política, el positivisme polític, entranya de tota l'història regionalista, han estat contrariats per un instant de sentimentalisme.

De aquí l'erro d'En Cambó, perquè la seva abdicació és impolítica, és impulsiva, és antitradicional, és lírica, en fi. D'ara endavant no es podrà vantar la «Lliga», de posseir una serena impassibilitat gran virtut per a les tasques constructives per a les que calen esforços persistents. En una hora de contrarietat aquesta impassibilitat se perd, arribant a la deserció. S'abandona una doctrina, un sentit de vida col·lectiva, la mateixa vida de Catalunya per a cercar una satisfacció personal, car satisfacció representa el ludir els atacs, els perills i les

contradiccions, des de una vida de descans confortable.

La malícia dels no catalanistes, i fins d'alguns nacionalistes obcecats, han parlat de que la renúncia del senyor Cambó no implicava per a ell gaire sacrifici perquè les seves finalitats econòmiques havien obtingut una superació magnífica. El senyor Cambó—diuen—ja és milionari. No creiem en que la crematística hagi influït per a res en la decisió del senyor Cambó, però aqueixa part del poble maliciosa, vol significar que quan s'ha obtingut, amb l'actuació pública, una utilitat extraordinària, no es pot abandonar aqueixa actuació perquè sinó sembla—falsament, però ho sembla—que les contrarietats polítiques no porten a l'èxit mentre les reserves econòmiques són exigües, però que les resistim aqueixes contrarietats més blaniment quan posem un fort numerari. Es aquella dita de que «penes amb pa són més bones de passà».

Volem dir, per a que no s'interpreti com paraules plebeies les nostres paraules, que un humà polític no pot abandonar la política quan, a més a més de la rectificació de la seva vida, pot produir el seu acte la sospita en els grollers de que el «confort» ha facilitat la deserció. La política és una lluita permanent. Maragall tenia una oda començada que no podia acabar mai; els polítics tenen una obra començada, que tampoc pot acabar-se mai. La lluita per Catalunya fa trenta anys que es començada. Quants fa de la lluita per la Llibertat? Els obrers podrien parlar an En Cambó de fusellaments, de deportacions, d'hecatombes, i li dirien que la lluita per la lluita començada fa segles, segueix, mentre cobren un jornal de vuit pessetes.

PARADOX

Escolta!...

Saps lo que has fet al matar aquest infant? Has comès el més abominable dels crims. I t'has guanyat la intranquil·litat, la inquietud, la pena, eternes.

Aquell infant has de pensar que vivia trist, sol—perquè la família, per als infants pobres no és una companyia,—miserable, mal menjat, mal vestit. No hi ha res més terrible, no hi ha res que emocionari tant als homes que al pit hi tenen un cor, com un infant pobre i trist.

Aquest que tu has mort mai havia tingut riques joguines, ni vestits bonics, ni havia rebut carícies de la seva mare. Les mares pobres no en tenen de temps per a acariciar als seus infants!

Vivia en qualsevol barriada extrema de Barcelona: Horta, Santa Eulàlia, Coll Blanc... Així que's feia fosc i la nit, que és el consol i el repòs per a tothom i no ho era per a ell, queia sobre la terra, els pares l'enviaven a Barcelona amb un carrret a recollir escombraries. I pel camí avençaven, sota la nit, els dos tristos, els dos maleïts de la terra: la bèstia i la criatura.

Ja en la ciutat, i la nit alta, la criatura tenia una mirada d'humilitat, de vergonya, i d'humana i perdonable enveja, davant un automòbil tripulat per dones alegres i elegants, o per les llums d'un palau dels barris nous. Davant el luxe dels altres, davant el luxe que mai seria seu, els ulls de la pobre criatura brillaven com dues pedres precioses.

Però després s'apagaven i s'abaixava la seva mirada damunt el munt d'escombraries que les criades deixaven a la vora de les aceres. I recollia aquestes escombraries, que l'ajudaven a viure, i les posava al carrer. Després, a punta de dia tornava al seu recó trist.

I tu l'has mort. Tu, que el podies avisar, l'has mort. I no has volgut veure que era una criatura, que tenia setze

—On vas amb les xurriaques, si encara dura la vaga?

—Vinc de veure la sogra.

anys tristos i miserables. I és que no t'han parit entranyes de mare!

Però ja el pagaràs aquest crim! A cada mos de pa que't duguis a la boca, et semblarà que el pa és moll de sang calenta i roja. Quan vulguis dormir se t'apareixeran, com dues estrelles terribles de la fosca, els ulls agonitzants de la criatura, que't preguntará, amb la veu més trista de la seva vida: «Per què em mataves?... Què t'havia fet, jo?...»

A. FERRANT

L'OMBRA DEL PECAT

No us havíeu fixat, en els cartells que pels carrers de Barcelona proclamaven la candidatura regionalista per a les eleccions de la Mancomunitat de Catalunya? Si teniu en els vostres ulls una certa subtilitat, devíeu trobar que aquests cartells eren foscos, ombrívols. Hi ha al seu damunt l'ombra del pecat.

De poc ha servit la vermellor de les quatre barres. La «Lliga» ha estat derrotada per complet. Avui tothom sap que l'entitat que patrocina aquestes candidatures està gangrenada. La gangrena ve d'una mica lluny. Però els últims fets l'ha posada al descobert; i molts catalans que sentien per la «Lliga», no amor, però sí simpatia i benevolència, han girat els ulls amb repulsió i han trencat tot lligam polític o espiritual amb els qui, baixant dels seus llocs olímpics, es feren socis de personatges com el lerrouxista Olivella.

Corre de boca en boca aquests dies una anècdota rigorosament històrica, a propòsit de la conxorxa regionalista-lerrouxista del districte VII. El venerable senyor Abadal, sembla que amb tota la bona fe del món, va encarregar-se de intruir un expedient sobre la intervenció de certa gent o genteta de la «Lliga» en les famoses tupinades. Va ésser cridat a declarar, entre altres, el president d'una entitat que té a En Tomàs i Boix per president honorari. El bon senyor Abadal començà, molt seriós, a parlar-li de coses elevades.

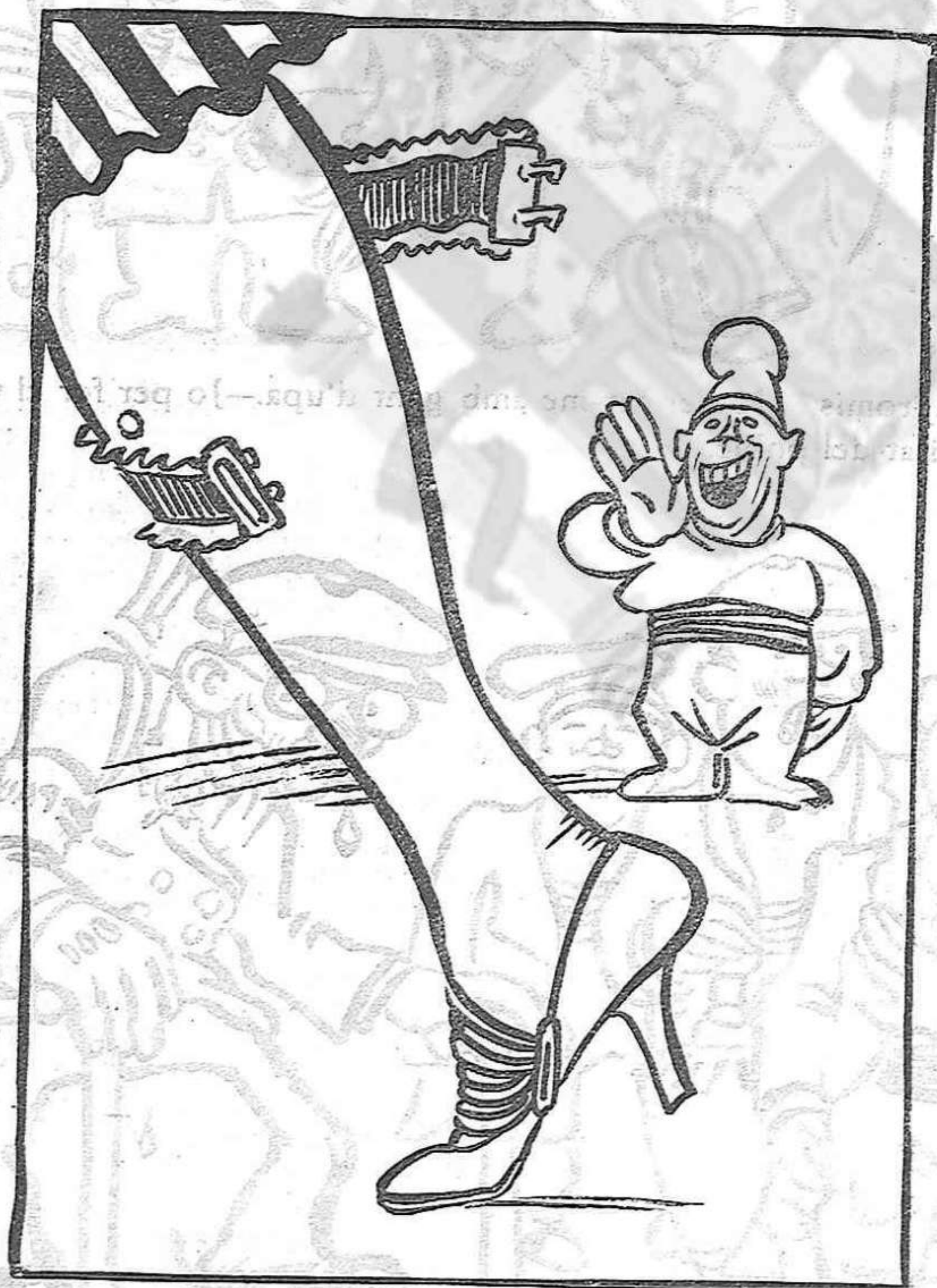
—La «Lliga Regionalista»—deia—que sempre ha treballat per la depuració del sufragi...

L'al·ludit president, que escoltava el discurs amb una mitja rialla irònica, interrompé tot seguit:

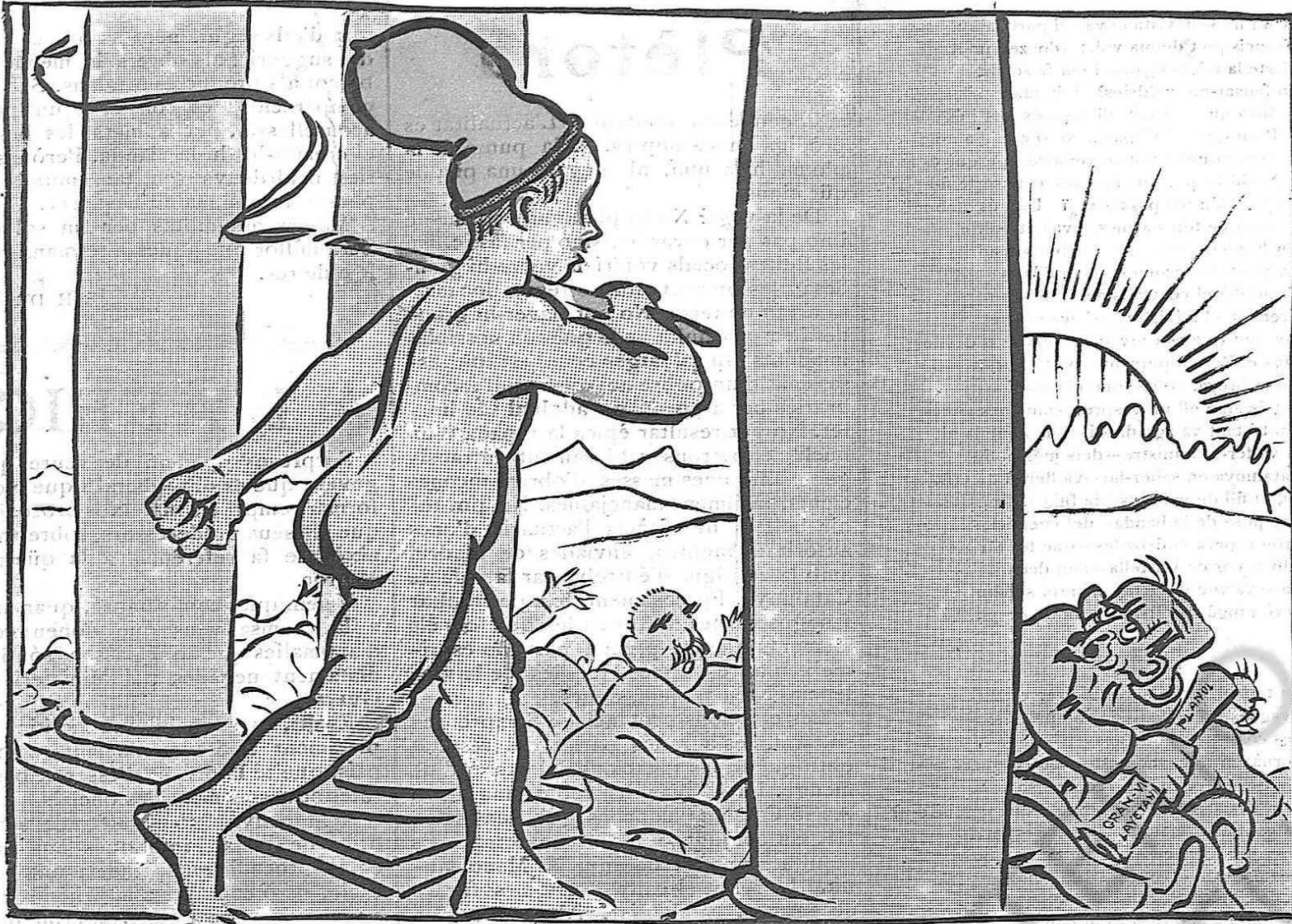
—Dispensi, senyor Abadal; però he de dir-li que en això de la depuració del sufragi de la «Lliga», no es faci gaires il·lusions. Miri: jo fa una pila d'anys que faig les eleccions de la «Lliga» al meu barri; i sempre les he fetes brutes.

El senyor Abadal, desmuntat per la franquesa d'aquell home aixirrit, desistí de continuar el seu discurs.

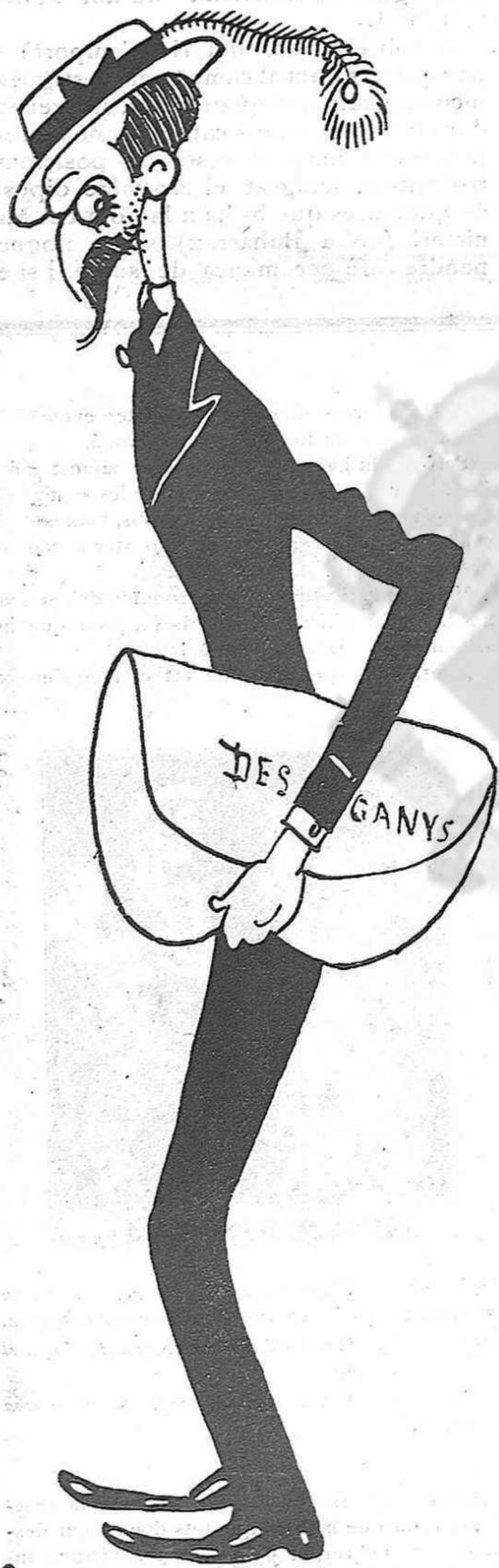
En veritat, la «Lliga Regionalista» mai no ha tingut gaires escrúpols en matèria de sufragi. El seu director tècnic d'eleccions, és un home sense sentit moral. I alguns assessors polítics que té al darrera són uns realistes de la baixa realitat, escèptics i rancuniosos, més amics de les victòries materials que de la glòria espiritual, i que entre el perdre net i el guanyar brut, aviat tenen feta la tria.

—Noia, que't cau!...

L'Acció Catalana llençant als mercaders del temple

En Francisquet. - Em sembla que he quedat molt malament!...

té en compte que, el cafè degut a la classe d'alimentació que ací reben els soldats, és molts cops ço que els alimenta, es comprendrà el que significa el trobar-se sense.

Demés, una posició enclavada a una alçària de més de mil cincents metres, l'únic abríc que té per les tropes són tendes de campanya, que tot sovint són arrencades pel vent que de totes direccions l'escomet.

Diu també la nota del Ministeri que hi ha una columna mixta mòbil que és prou per a assegurar l'assortiment de la posició, columna que, si bé existeix, durant el temporal es trobava dins la mateixa, sens possible comunicació amb l'exterior.

Si finalment, resta el transbordador de que parla la nota del Ministeri, cal dir que és completament inútil per a passar un convoi, essent-ne bona prova que la força que anà després del temporal a rellevar la que hi havia a Buharrax, trobà més expeditiu el vadejar el riu a peu amb una alçada d'aigua fins al pit.

La força que abandonà la posició, que era un batalló expedicionari, els components del qual són la major part fills d'aquesta ciutat, en número de doscents, per passar el riu amb dit transbordador necessitaren tres hores de temps i vadejar uns quants el riu, ja que sols funciona estirant-lo de l'altra banda.

Aquestes notes, completament verídiques, donaran una impressió del crèdit que mereixen les notes oficials del Ministeri de la Guerra.

N. DE S.

Tetuán, 25 de maig de 1923.

Galeria zoològica i social

Esquirol.—L'esquirol és un animaló que tota persona tindria de despreciar i principalment el burgès, perquè ha de pensar que un home que traïx llurs germans de feina per un sou, més capaç és de traïr al que el paga, el dia que sense fer feina pugui cobrar.

Durant la vaga només treballa la vagància. L'esquirol viu del ideal dels altres i roba un sou com pot robar un paquet de mercaderia o escurar les butxaques del company bonatxó que treballa al seu costat.

Si jo fos amo mai tindria gent que posa a sou la dignitat. L'esquirol no tre-

balla per amor al treball i a la família, no; sols treballa per ambició pròpia, car si es guanya la vaga i els treballadors obtenen millors, l'esquirol també les vol.

No n'he vist mai cap que, després d'una vaga, s'hagi compromès a guanyar el mateix sou que guanyava!

L'esquirol, no és digne d'alternar amb ningú. Se li ha donat aquest nom silvestre perquè l'animal que porta aquest nom, és molt amant de les pinyes, i l'esquirol del treball també acostuma rebre pinyes a discreció.

Agafeu un diccionari i llegireu: *Esquirol*.—Obrer antisocietari.

Un home antisocietari vol dir que viu fora de la societat. Per tant és un cuc babós, un paràsit, un res; i com que no és res... res tan noble hi ha per a ell com junyir-lo a una mola de trull.

ANGEL S. ESCÓ

Els de la illa de Pata són víctimes també de la mala pata de la bòfia.

Diu que la culpa és dels indígenes i això no ens ho faran glopejar.

El 21 de maig anularen 21 fills del poble amb el dret de fosa i 245 amb el dret d'entrada a l'hospital.

El dia 4 del que s'escorre 53 anaren de cap al sot i 612 d'esquena al jaç.

Fem comptes:

$21 \text{ i } 245 + 53 \text{ i } 612 = 74 \text{ i } 857 \times 42\%$ que ens estafa la nota oficial, obtindrem un resultat igual al de totes les barbaritats comeses arreu per la gent d'armeria.

A l'Argentina el Ministre de Instrucció Pública ha manat imprimir 100.000 exemplars del Quixot per a repartir-los entre els nois de les escoles públiques.

Ens hi juguem mitja «aguileta» que el d'Espanya no sabrà ni imitar-lo.

Es xistosament interessant ço que llegim en *El Dia* de Terrassa.

Diu que en la processó de la barriada d'aquella ciutat tingueren de doldre's de la manca d'una de les notes més típiques del Corpus. No hi havia els gegants ni els nanus. Feien vaga!

Ve't aquí un cas que potser no s'havia presentat encara.

Oh, i quina vaga!—diu.—Amb propòsits i tot de

rompre la neutralitat, cas de que els haguessin dut esquirols.

Ara si que podem dir que el món evoluciona a passos de... gegant.

Els nanus no es trobaren a mancar, car els caps grossos abunden en totes les processons.

En Jaumet de Borbón ha escrit una carta al seu lloctinent marquès de Villares, en la qual diu en resum que està resolt a salvar a Espanya, així amb majúscula i tal com sona, és a dir, a tots els espanyols sense distinció de cap mena.

Quina llàstima que el norantacinc per cent dels espanyols no vulguin ésser salvats per l'últim pretendent!

Déu sempre dona faves a qui no té queixals.

No comprenem com en la reunió que varen tenir en el govern civil diguessin el patrons que no volien entrevistar-se amb els obrers perquè eren una colla de pistolers. Estem segurs que la majoria de patrons reunits portaven la pistola a la butxaca.

Perquè arreu de la ciutat, per les Rambles, per les Rondes, per les places, hi han tants fanals que no s'encenen mai i que constitueixen un enrenou?

Nosaltres proposem que es recullin, que es refonguin i al instar de la columna de Vendome erigida a Napoleó i feta del acer dels canons de l'enemic, servissin els fanals per a erigir un monument al governador més il·luminat que vingui a Barcelona.

Aquest senyor Barber és molt amic de deixar-nos contents i enganyats, perquè això de que digui que les bases estan en el seu poder i faci observacions sobre les mateixes, quan en realitat encara estaven a mig camí o a Capitania, vol dir que a l'estil dels que hem tingut i dels que tindrem, està disposat a seguir enganyant el poble que no treballa ni menja.

Ja que no veiem fets concrets, al menys que no ens disfressin la veritat.

Això ja és el comble! No n'hi ha prou en matar obrers que ara s'entretenen acribillant a trets els cavalls, que no tenen cap culpa en si l'amo trenca les lleis de la vaga.

Això va passar el dimecres pels voltants del carrer Rech Condal, i ho posem a judici de l'Associació Protectora d'Animals.

Tenim un boig amic que cada dia té la mania d'apuntar-se els noms registrats en la llista negra dels tets molt corrents i molt depriments.

Quasi tots els que concernen amb renyines, borrarxeres, ganivetades i birleigs, són de procedència espanyola.

Consti que això ho canten les estadístiques del boig amic.

En Cambó renuncia la direcció del partit regionalista i l'acta de diputat per Barcelona; En Duran i Ventosa no vol ésser més conseller de *La Veu*; En Zulueta abandona la qüestura del reformisme a Catalunya; el Marquès d'Allella diu que deixarà la vara...

Què hi ha? què passa? Venen trompades? Avui fos i demà festa.

Potser després de fer pinyes ens quedaríem tranquils per una temporada.

Sembla que En Puig es decanta cap els elements d'Acció; sembla que això de la «Lliga» li comença a fer pudò. Sembla que els d'Acció li donen cada dia més sabó, sembla per últim que és l'amo ara de la situació; sobre tot amb la guillada que ens ha fet mestre Cambó.

Heu's aquí la composició de la Diputació de Barcelona per a quan es constitueixi novament:

Regionalistes	15
Acció Catalana	7
Federació Monàrquica Autonomista	3
Radicals	3
Reformistes	3
Unió Monàrquica	3
Tradicionalistes	1

Total 35

Es a dir: 25 autonomistes, sense comptar el jaumí, i 9 enemics de l'Autonomia.

CORRESPONDENCIA

Baldomer Porta: Mirarem d'inquirir el seu article «Borregos!» (xais).—Manuel Roca: Arreglat, encara podrà anar.—Aguileta: Sempre ben rebut i mercès.—A. Badia (Vilanova i Geltrú): Perdoni si no ens ocupàrem del seu assumpte fins ara, car la lletra va extraviar-se. Si no és tard esperem ens ho dirà i ens ocuparem d'aquest vicari.